

Systemaanpak Alblasserwaard

Landelijke kennisdag regionale keringen STOWA

Waterschap
Rivierenland

sterke dijken

schoon water

Ellen Vonk

Gebiedsprogramma A5H

Alblasserwaard en Vijfheerenlanden

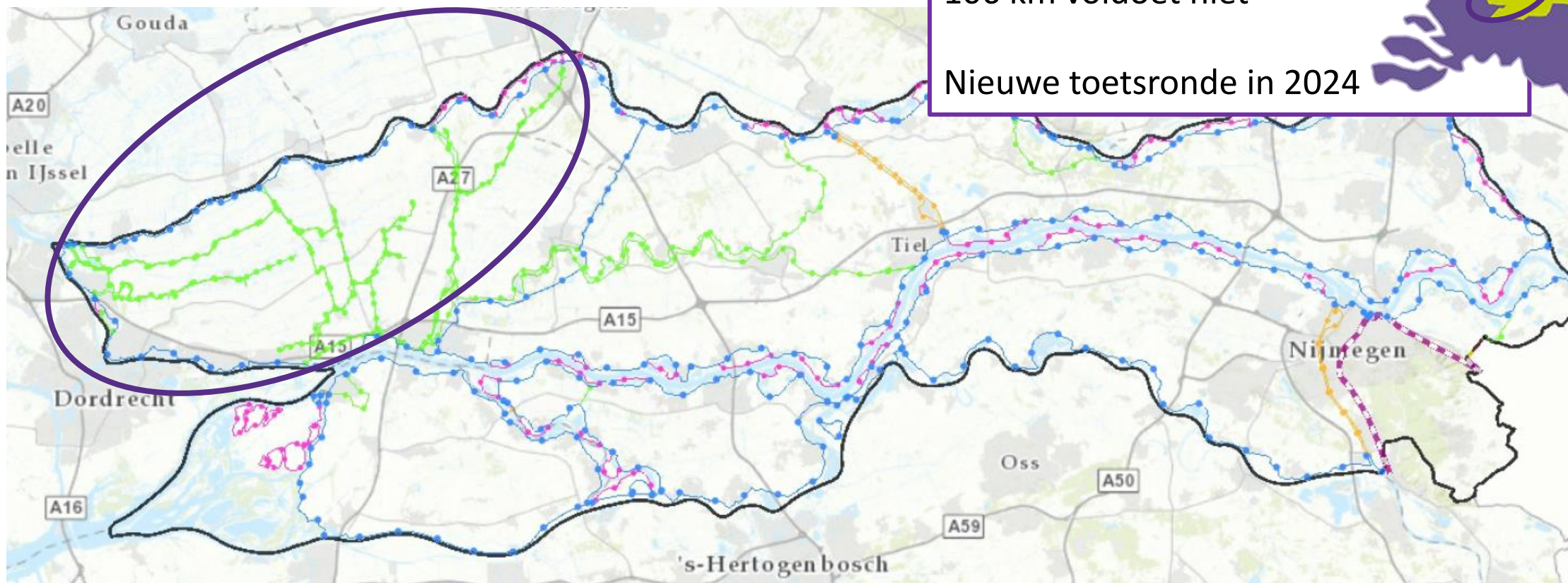
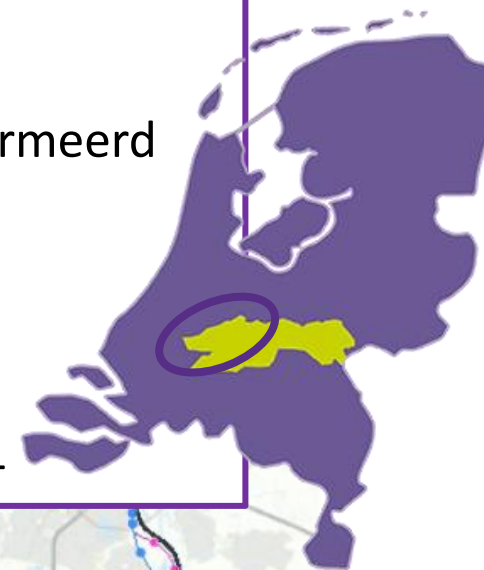
237 km boezemkades

2006 Aangewezen en genormeerd

Toetsing 2012/14:

106 km voldoet niet

Nieuwe toetsronde in 2024

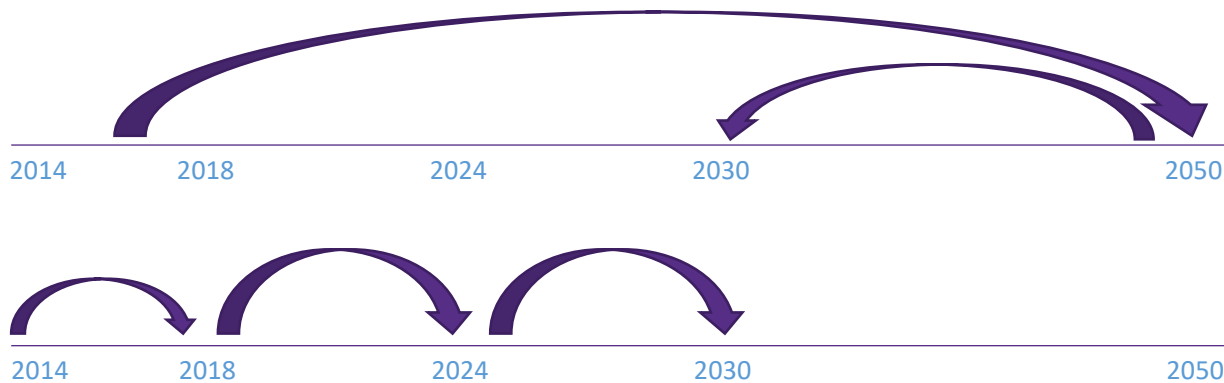

Visie Watersysteem 2050

Kantelpunt voor het functioneren van het watersysteem in de Alblasserwaard?

Verbindt waterstaatkundige opgaven voor het watersysteem

Fungeert als hulpmiddel om te bepalen of maatregelen passen binnen de lange termijn visie op het watersysteem

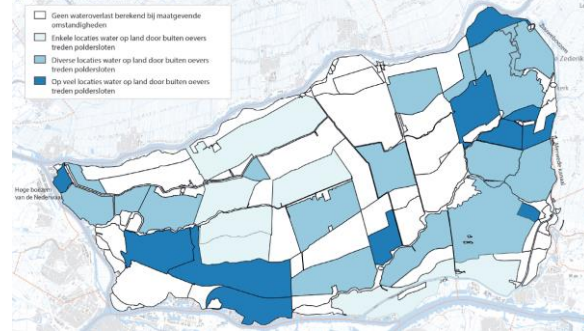

Wateropgaven in beeld

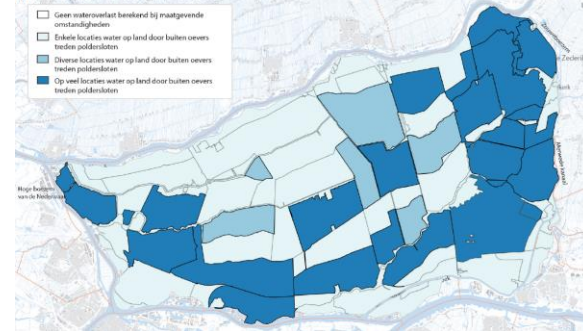
Opgave klimaatverandering:
niet “of”, maar “wanneer”

Veel feitelijke informatie verzameld en gedeeld

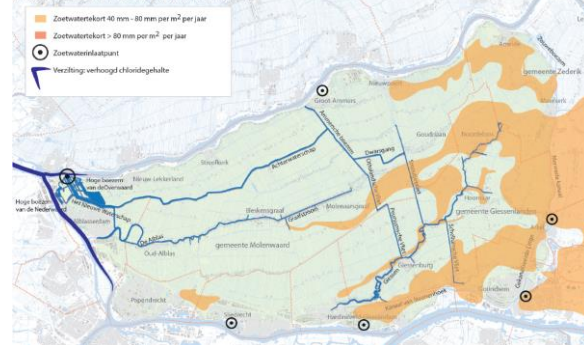
6. Indicatief beeld van wateroverlast huidige situatie bij een voor grasland maatgevende bui, berekend met klimaatstatistiek van het KNMI voor 2015

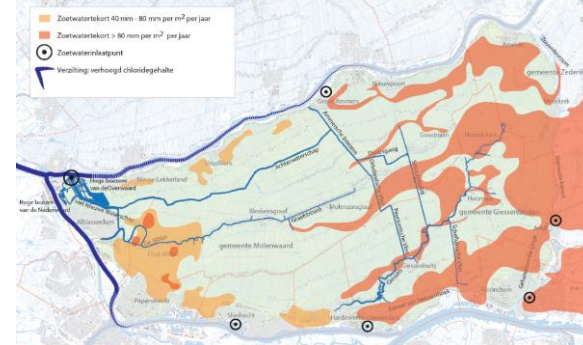
7. Indicatief beeld van wateroverlast toekomstige situatie bij een voor grasland maatgevende bui, berekend met klimaatstatistiek van het KNMI voor 2050

8. Zoetwatertekort in de huidige klimaat situatie

9. Zoetwatertekort in de toekomstige klimaat situatie

- Het watersysteem in de Alblasserwaard toekomstbestendig maken
- Een integrale visie op het waterstaatkundig functioneren
- De visie is gebiedsgedifferentieerd
- Huidige ruimtelijke inrichting / landgebruik is uitgangspunt
- Robuuste inrichting van het watersysteem: effectief, veerkrachtig en flexibel
- De route naar de toekomst is adaptief
- Doelmatig, met bereidheid voor investering in robuuste en adaptieve inrichting
- Synergie door doelen, ambities en opgaven te combineren

Leidende principes

Toekomstbeeld 'Watersysteem Alblasserwaard 2050'

Effect maatregelen

Waterpeilen beter beheersbaar

Verkleinen kans op wateroverlast

Inlaten van water van betere kwaliteit

Minder kades versterken

Robuust en adaptief systeem

Mogelijke maatregelen tegen maaiveldddaling

Historisch besluit! Hoe verder?

- Grote en complexe projecten
- Lange doorlooptijd
- Samenhang tussen de projecten
- Veel onderzoeksvragen
- Beleidskaders aanpassen of opstellen
- Omgeving betrekken
- Beheer en onderhoud afwachtend
- Peilbeheer: van ervaring naar modellering

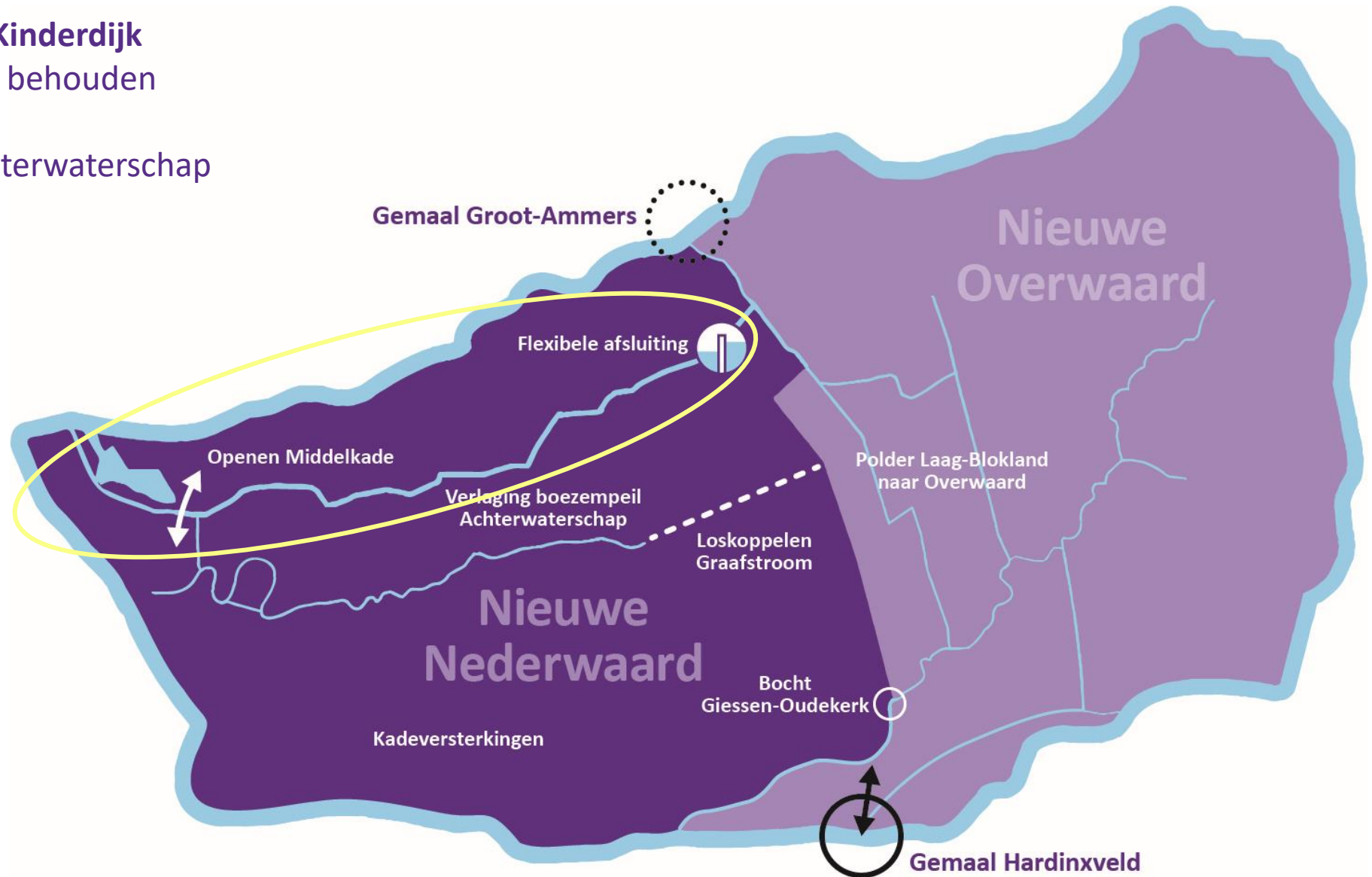
Doorontwikkeling van maatregelen visie

Doorontwikkeling maatregelen visie

Doorontwikkeling Complex Kinderdijk

- Werelderfgoed Kinderdijk behouden
- Openen Middelhade
- Verlaging boezempeil Achterwaterschap

Doorontwikkeling maatregelen visie

Doorontwikkeling Complex Kinderdijk

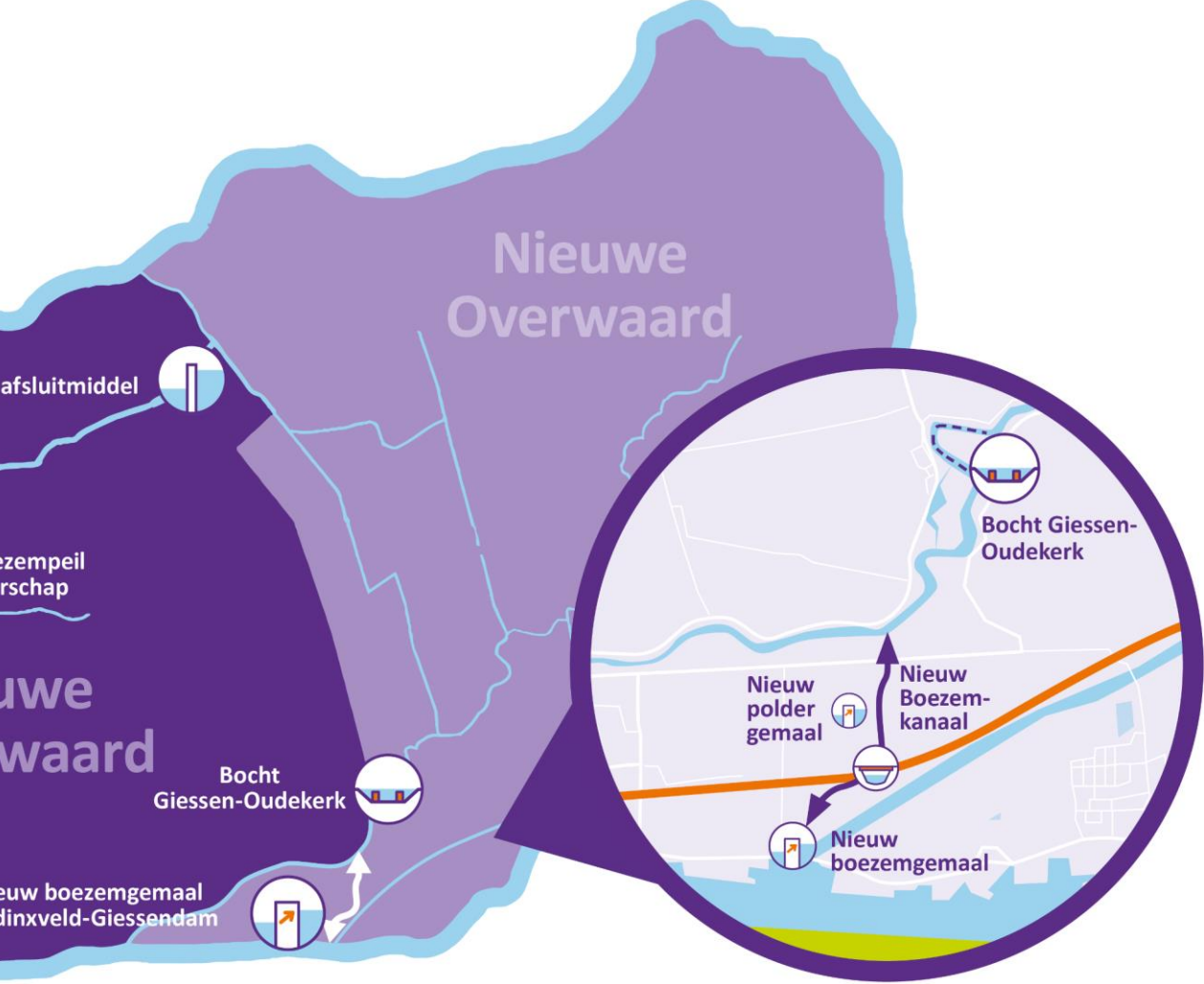
- Werelderfgoed Kinderdijk behouden
- Openen Middelhade
- Verlagings boezempeil Achterwaterschap

Fasering en locatiekeuze boezembemaling

- Planuitwerking Hardinxveld
- Verruimen bocht Giessen Oudekerk
- Gebiedsproces

Boezembemaling Overwaard

Doorontwikkeling maatregelen visie

Doorontwikkeling Complex Kinderdijk

- Werelderfgoed Kinderdijk behouden
- Openen Middelkade
- Verlaging boezempeil Achterwaterschap

Fasering en locatiekeuze boezembemaling

- Planuitwerking Hardinxveld
- Verruimen bocht Giessen Oudekerk
- Gebiedsproces

Strategie regionale keringen

- scopebepaling
- kadeversterking
- Gezamenlijk programmeren bebouwde kades

Strategie regionale keringen

Het gewenste veiligheidsniveau is op een doelmatige en adaptieve wijze te bereiken door

- beter beheersbaar waterpeil door nieuwe inrichting van het watersysteem
- de normering en status van de keringen te heroverwegen
- kades te versterken waar de afstand tot de norm te groot is
- bij versterking: hogere ontwerpnorm toe te passen
- risicogestuurd beheer en onderhoud toe te passen (RGO)
- zorgplicht regionale keringen te implementeren

Wat levert dit op?

Draagvlak bij bestuur, houden elkaar op koers

Uitlegbaar en herkenbaar in het gebied

Van “weet ik zeker dat dit veilig genoeg is”
naar “weet ik zeker dat het nu het goede
moment is om deze investering te doen?”

Ruimte om te experimenteren

Bewustzijn dat het ook wel eens mis kan gaan

Regionale keringen als onderdeel van het
watersysteem beschouwen: lokale
systeemmaatregelen of meekoppelkansen

Voorbeelden lokale systeemmaatregelen

Verplaatsen poldergemaal en afsluitbaar maken
Graafstroom

*vermindert kadeversterkingsopgave langs
bebouwde kades*

*betere beheersing waterstand einde lage
boezem Nederwaard*

Voorbeelden lokale systeemmaatregelen

- Derde trap Elshoutsluis:
In plaats van kadeversterking rond bergingsgebied, vergroten van pompcapaciteit derde bemalingstrap
- Loskoppeltrajecten
Afsluitbaar maken van molengangen voor te hoge waterstanden
- Kiezen om iets nu nog niet te doen
Meekoppelkansen integrale aanpak

Gluren bij de burenen...

- Noorderzijlvest en Hunze en Aa's: "Droge voeten 2050"
- Brabantse Delta: keersluizen met gemalen in Leursche Haven en Laaksche Vaart
- Aa en Maas: Howabo
- Hollands Noorderkwartier: boezemgemalen Markermeer en bergingsgebieden

Meer info:

www.wsrl.nl/A5H

Platform WOW: Meeloopdagen excursie

Waterschap
Rivierenland

Hoe zorgen we voor een veilig en klimaatbestendig watersysteem?

Met het Gebiedsprogramma A5H gaan we het watersysteem en de kades van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden op orde brengen. Dit is nodig door klimaatverandering en onlogische afwateringen die in de loop van zes eeuwen zijn ontstaan. Door de herinrichting ontstaat een nieuwe indeling van het watersysteem; de Nieuwe Nederwaard en Nieuwe Overwaard. De maatregelen worden voor 2030 uitgevoerd.

Bekijk de animatie

Waarom zijn er maatregelen nodig?

- Het huidige systeem zit aan z'n grenzen.
- Noodzakelijk door klimaatverandering.
- Veel kades voldoen niet meer aan de veiligheidsnorm.
- In periode van droogte is er meer wateraanvoer nodig van betere kwaliteit.
- De huidige indeling is onlogisch.

De resultaten van de maatregelen

- Waterpeilen op de boezems worden beter beheersbaar.
- We verkleinen de kans op wateroverlast.
- Water kunnen inlaten van betere kwaliteit.
- Dankzij de maatregelen in het watersysteem, hoeven we minder kades te versterken.
- Een nieuwe en logische indeling van het watersysteem dat toekomstbestendig is.

Nieuwe Overwaard

- Vanaf 2029 gaat het nieuwe gemaal Hardinxveld in gebruik met een afvoercapaciteit van 1.200 m³ per minuut.
- Aanleg nieuw kanaal van ca. 1,2 km lengte. Ca. 140.000 m³ grond komt vrij bij het graven.
- Drie nieuwe bruggen en 1 sifon bij de A15.
- Verdiepen van de Giessen door het baggeren van ca. 56.000 m³ slib en het plaatsen van een onderwaterdamwand van in totaal 2 x 300 meter.
- Twee nieuwe poldergemalen in het gebied.

Nieuwe Nederwaard

- Flexibel afsluitmiddel met vismigratie mogelijkheid en nieuwe sluis voor recreatie.
- Loskoppelen van de Graafstroom door plaatsing van een afsluitmiddel en een overlaatvoorziening.
- De Middelkade krijgt een opening van 100 meter.
- Het waterpeil van het Achterwaterschap zakt 15 cm.
- De kades versterken we in twee fases; tranche 1 en 2. In tranche 1 versterken we ruim 17 km, voornamelijk 'groene' kades in landelijk gebied. Het biedt kansen voor het creëren van ca. 28 hectare natuur.

Gemaal Hardinxveld met nieuw boezemkanaal

sterke dijken
schoon water